

- pagina 7 - Een keur aan kerstconcerten
- pagina 7 - Afscheid van Perron-pionier met passie
- pagina 8 - Kerststalviering - Ga je mee op zoek?

Kerk in Zoetermeer

Uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer

8e jaargang | nummer 10 | december 2024

KERSTMIS

Feest van het licht

In de donkerste tijd van het jaar vieren wij het feest van het licht. Je moet het lef maar hebben. Nog lang geen lente, hoe ver nog de zomer, en we spreken over nieuw leven, hoogste bloei.

Verlangen naar licht

Kerstmis was niet altijd Kerstmis. Lang voor christenen het feest claimden, vierden de Germanen (begin van onze jaartelling) al een midwinterfeest. Het was een feest dat plaatsvond rondom de kortste dag van het jaar, rond 21 december (vandaar midwinterfeest). Het midwinterfeest vierde de vruchtbaarheid van het land en herdacht de doden, maar het was vooral een lichtfeest.

Toelevens naar het Licht

Met de opkomst van het christelijke geloof in onze streken werd dit Germaanse ritueel met zijn Germaanse goden gekerstend. In de Joodse en beginnende christelijke gemeenschappen was het echter niet gebruikelijk om geboortedagen te vieren, dat deden eigenlijk alleen de Romeinen. En omdat hun cultuur meeding naar de gebieden die ze innamen, werden ook verjaardagen gevierd.

Kerst vier je tegen beter weten in

De geboorte van Jezus werd een aanleiding om in de vierde eeuw het heidense feest te kerstenen.

Xandra Lapperre, 'Wat breng (t) je (jou) naar Jezus', 2014

Foto: Jan de Geus

Daarbij werden Germaanse rituelen en symbolen ingepast en behouden, zoals de groene takken als symbool van vruchtbaarheid, het licht en zelfs ook het "vrede op aarde" want de Germanen zweerden bij hun goden om de vrede te bewaren.

En vandaag

Vandaag is Kerstmis zo veel meer en vaak anders dan *het vieren van de geboorte van Jezus*. Kerstmis dat is: versierde kerstbomen, kerstmarkten geseculariseerd tot 'winterpret', gezellig tafelen met familie en vrienden ... Dat allemaal roept gevoelens op van *nabijheid, gezelligheid en vrede*.

Echter niet voor iedereen. Wie in eenzaamheid leeft of een verdriet koestert, hoopt dat deze dagen vlug voorbijgaan. En toch roept Kerstmis een onuitroeibare droom op. Een droom die ontspringt aan de diepste lagen van onze ziel. Kerst vier je tegen beter weten in. In naam van de droom – voor ons Gods droom – vier je de overwinning van het licht. Licht dat altijd en eeuwig weer doorbreekt.

Wandelen in het Licht

In dit Licht leven en bewegen wij ons. Dat Licht is Jezus Christus, het mensgeworden Woord van God. Onze God is geen verre God gebleven.

In Jezus komt God ons menselijk bestaan delen

God wordt mens en in de kerstnacht horen wij uit het Lucas-evangelie dat dit gebeurt in eerder armoedige en schamele omstandigheden. Als een weerloos Kind in de kribbe komt Hij onder ons wonen. Op kerstdag horen wij 'dat *het Woord vlees is geworden*'. De evangelist Johannes zag hoe God met de geboorte van dit Kind in de wereld een nieuw begin maakte. Daarom begint zijn evangelie met de woorden "In het begin". Dat zijn ook de eerste woorden in de Bijbel: "In het begin".

LEZERSVRAAG

En u?

Hoe leeft u toe naar Kerst?

Reacties welkom! Sturen naar redactie@kerkinzoetermeer.nl

Het eerste wat God doet, is licht van duisternis scheiden. Zo begint het opnieuw met de komst van Jezus, aldus Johannes. Als licht zoals God dit bedoelde, is Jezus gekomen, schijnend in de duisternis van het leven. Het licht kan je echter niet zien, maar het maakt wel dat je mensen en dingen kunt zien, dat ze kleur krijgen. Als wij ons laten raken door zijn boodschap en zijn licht op ons laten schijnen, helpt ons dat om in de duisternis van deze wereld zicht te houden op het goede en het ware, op een toekomst waarin de liefde van God voelbaar is tussen de mensen. Niet overal wordt dit licht waargenomen en zo vlug herkend als bij de herders. Het aanvaarden van dit licht houdt een sterke uitdaging in voor christenen in een vaak verduisterde wereld. Willen wij dit licht zien? Ontvangen wij Jezus in zijn vele incarnaties: in de kleinsten, in elkaar, in de zorg om de schepping, als broeders en zusters? God is naar de aarde gekomen en woont er nog steeds in dat warme licht waarin wij leven en bewegen. Met Kerstmis en vooral daarna.

• Johan Dobbelaere

PASTORALE EENHEID KLEOPAS GANSHOREN, BRUSSEL

Met dank aan de auteur voor het mogen plaatsen van zijn artikel, dat precies verwoord waar we met het thema 'Toelevens naar het Licht' in deze decembermaand naartoe wilden. — Redactie

Ik vind Kerst altijd een fijne en sfeervolle tijd zo aan het eind van het jaar. De straten en winkels zijn mooi versierd en er zijn tal van kerstconcerten te bezoeken. Thuis zet ik mijn eigengemaakte kerststal in de woonkamer. Belangrijk is dat je de vriendschappen met mensen aan wie je gehecht bent kunt benadrukken. Nog belangrijker is dat we de geboorte van Jezus blijven gedenken als grootste geschenk aan de mensheid van onze Here God. Ik vind wel dat Kerst een heel commercieel feest is geworden waar geld verdienen de boventoon lijkt te voeren. Jezus is in heel sobere omstandigheden geboren, dus wat mij betreft mag dit feest ook wel wat minder uitbundig gevierd worden. — Peter Bins

Beste jongens en meiden,

Een nieuwe puzzel voor jullie. Zoek de namen op die in de aangegeven teksten staan. Ze staan allemaal in het eerste boek van de Bijbel. Het is niet altijd de eerste naam ... dus je mag echt even puzzelen. Als je daarna vijf voorletters in de goede volgorde zet, zie je een woord staan. God heeft dat als eerste geschapen en Jezus wil het voor ons zijn.

Genesis 5:21
Genesis 10:1
Genesis 21:3
Genesis 35:23
Genesis 38:13

Let op: insturen wordt beloond! Stuur het woord dat je gevonden hebt vóór Kerst naar kidz@kerkinzoetermeer.nl

• Marjolijn van der Haven-Verweij
KidZ-REDACTEUR

Als kind verheugde ik mij er al op. Een oom had een prachtig adventshuisje voor mij gemaakt. Achter elk raampje was doorzichtig rood papier geplakt. Er stond een tekst op: 'Nu daagt het in het oosten, het licht schijnt overal, Hij komt de volken troosten, die eeuwig heersen zal.' Na het lezen in de Bijbel mocht ik iedere dag een raampje openzetten. Door dit huisje begreep ik al op jonge leeftijd dat Advent met duisternis en licht te maken had. Advent betekent voor mij: samen op weg naar het Kerstfeest, een tijd van vreugdevolle verwachting! — Marianne Bouwers

Te huur in Zoetermeer:
700m² kantoorruimte op 1ste etage.
Naar eigen inzicht te renoveren
en in te delen.

Bedrijfsunits met kantoor
schakelbaar vanaf 240-600m²

Te huur in Ede:
Bedrijfsunits met kantoor +/- 200-400m²

Te huur in Pijnacker (medio 2025):
2000m² bedrijfshal en 300m²
kantoorruimte met 3000m² buitentr.
En 3000m² nieuwbouw mogelijk

Te huur in Waddinxveen (medio 2025):
875m² bedrijfshal + 350m² kantoor

*Inclusief gratis ondernemersadvies!
Stuur een mail met uw gegevens en wensen.*

Jan Konijn Beheer / Advies o.g.
GSM: +31 (0) 6 53 277 242
E: jan.konijn@solcon.nl
te Oud-Soetermeer

Voor info mail
jan.konijn@solcon.nl

MONDIAL MOVERS
Verhuisbedrijf Henneken

**Professionele verhuizers
van huis uit.**

- Particuliere verhuizingen
- Kantoor- en bedrijfsverhuizingen
- Nationale- en internationale verhuizingen • Verhuishwinkel
- Verwarmde en beveiligde inboedel-/archiefopslag

Goudstraat 51
2718 RD Zoetermeer
Telefoon: +31 (0)79-361 13 68

E-mail: info@henneken.nl
Internet: www.henneken.nl

ERKENDE VERHUIZERS
ZORG VERHUIZER 2013

Schoonheidssalon Azora
natuurlijke schoonheid

- Schoonheidsbehandelingen
- Duo behandelingen
- (Diabetisch) pedicure
- Shellac CND
- Microneedling
- Diverse specialisaties

Balthasarschans 9
2728 EP Zoetermeer
079 341 43 05
info@salonazora.nl
www.salonazora.nl

Aangesloten bij
de huidprofessional
ProVOET

**ZEKER VAN VAKWERK
ZEKER VAN DORP**

Van Dorp – uw technisch dienstverlener

Van Dorp is specialist in technisch beheer van bestaand vastgoed. Wij nemen u het hele proces uit handen en denken met u mee hoe u uw pand optimaal kunt inzetten en verduurzamen.

Als familiebedrijf hebben wij betrokken medewerkers met passie voor techniek. Met vakkenis en persoonlijke aandacht realiseert Van Dorp duurzame oplossingen. U bent verzekerd van een gezonde leef- en werkomgeving. Dankzij onze landelijke overkoepeling en regionale aanwezigheid zijn wij altijd dichtbij. Neem contact met ons op via (079) 368 76 87 voor vrijblijvend advies.

vandorp.eu

VAN DORP
VOOR MORGEN

PATERNOTTE UITVAARTZORG

“Als u afscheid moet nemen, dan wilt u dat natuurlijk zo goed mogelijk doen”.

079 - 303 22 03
24 uur per dag bereikbaar

Koraalrood 153, 2718 SB Zoetermeer
www.paternotteuitvaart.nl
info@paternotteuitvaart.nl

Redactie.AMG

JOURNALISTIEK BUREAU
voor tekst, beeld- en eindredactie

A.M. van der Giessen-van Velzen
Starrebo 57
2716 JV Zoetermeer
(079) 3 522 519
Redactie.AMG@online.nl

Hospice Elim.
Ondersteuning in de laatste levensfase, ook bij u thuis.

079 8200881
www.hospice-elim.nl

Hospice - Elim
MOERKAPPELLE

ichthus boekhandel
bijbels boeken muziek

Dorpsstraat 74
2712 AM Zoetermeer
079-3162081
ICHTHUSBOEKHANDEL.NL

Zoekt u iemand die uw administratie kan doen, maar kunt u deze niet in dienst nemen?

Hebt u iets te veel financiële administratie omhanden?

Vindt u uw administratie eigenlijk vervelend en tijdrovend werk?

Van der Kruk Consultancy
DÉ OPLOSSING VOOR UW ADMINISTRATIE

Ing. Nettie van der Kruk
T (06) 371 55 371
E contact@vanderkrukconsultancy.nl
I www.vanderkrukconsultancy.nl

Kleinschalige onderneming met persoonlijke zorg en aandacht

24 uur per dag bereikbaar

Ongeacht uw verzekering

van Dongen
Uitvaartzorg met karakter

Bel na overlijden
079 - 343 43 03
wij zijn 24 uur per dag bereikbaar!

Van Dongen
UitvaartZorg & UitvaartCentrum
Bredewater 20a, 2715 CA Zoetermeer
079 - 343 43 03 • www.vdusz.nl

PHOTO'S by Leonie

info@photosbyleonie.nl
06-526 300 48
www.photosbyleonie.nl

Gebroeders Huurman
een vertrouwde naam voor al uw bouw wensen

Huurman
Bouwbedrijf | Gebroeders

100 jaar vakmanschap en deskundigheid in nieuwbouw, verbouw, onderhoud en renovatie.

www.gebrhuurman.nl

Bouw Garantie Kwaliteit Zekerheid Service Garantie

klassieke concerten en zaalverhuur

HERBERG OUDE KERK ZOETERMEER

Dorpsstraat 59, 2712 AD Zoetermeer
E info@herbergoudekerk.nl M 06 8351 0287
WWW.HERBERGOUDEKERK.NL

Ook adverteren?

Bekijk onze advertentietarieven en neem contact op over de mogelijkheden!

E advertenties@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Met betrokkenheid en respect wordt alles tot in detail geregeld

Teew
UITVAARTVERZORGING
Hoekeindseweg 61
Bleiswijk
www.teewuitvaartverzorging.nl

Dag en nacht bereikbaar
079 - 342 60 70

Licht in de gevangenis

‘U zult de ogen van blinden openen en gevangenen uit hun donkere kerker bevrijden.’

Deze woorden zijn van de profeet Jesaja, in de vertaling van Het Boek. Ze staan geschreven in hoofdstuk 42:7b. Oude woorden, waarvan wij geloven dat zij vervulling kregen met de geboorte van het Kind van Bethlehem. Dat kleine Kind kwam om licht te brengen in een donkere wereld.

Tijdens zijn leven maakte Jezus in woord en daad duidelijk dat de oude woorden van Jesaja geen loze woorden waren. Blinden en gevangenen werden bevrijd uit de inktzwarte nacht van demonische gebondenheid. In navolging van dát Kind en met behulp van Zijn Geest mogen wij in onze tijd het licht laten schijnen op inktzwarte plaatsen. Een voorbeeld van zo’n donkere plaats is de gevangenis en er zijn,

Gode zij dank, mensen die juist daar het licht uitdragen heel concreet ter hand nemen. Zoals blijkt uit onderstaande tekst van een vrijwilliger bij kerkdiensten in de Penitentiare Inrichting te Alphen a/d Rijn. In mijn ogen een door God gezonden ‘engel’, die de boodschap van licht mag laten schijnen op die specifieke donkere plek.

• Willem van Rump
KIZ-REDACTEUR

‘Bid dat God velen tot zijn Wonderbaar Licht zal leiden’

De meeste blaadjes zijn van de bomen gevallen, het uur is verzet en het licht van de dag dooft steeds vroeger. Gelukkig hebben we kunstlicht en bij veel woningen is de sfeer- en kerstverlichting vanaf eind november al te zien in onze stad. Maar wat als je in de decemberperiode in detentie zit ... Ja, in de gevangenis is voldoende kunstlicht aanwezig, maar helaas geen of weinig kerstverlichting die aangestoken kan worden.

Sommigen zitten er voor een paar maanden, maar anderen vele jaren. Begrijpelijk dat zij in deze periode van het jaar zich in hun hart heel donker kunnen voelen. Geen gezelligheid met familie of vrienden om samen deze donkere periode van hun leven door te komen. Gelukkig is er justitiepastoraat en zijn er justitievoorgangers. Zij laten hun licht altijd schijnen voor deze vaak vergeten en verguisde bevolkingsgroep. En het justitiepastoraat wordt gelukkig ondersteund door vele vrijwilligers uit verschillende kerken en gemeenten die zorgen dat er zondags diensten gehouden kunnen worden. Zij zorgen voor een kopje koffie of thee met een koekje erbij. Ook komen uit verschillende gemeenten muziekgroepen naar de PI toe om tijdens de kerkdiensten – in Alphen twee achter elkaar in twee verschillende gebouwen – liederen over liefde en vergeving te zingen. Per dienst zijn er meestal ongeveer tachtig gedetineerden aanwezig. Meestal wordt door enkele gedetineerden in verschillende talen de schriftlezing gedaan, de pastor houdt een korte, vaak

praktische preek en sluit de dienst af met gebed en zegenbede. Als aanwezige vrijwilligers bieden wij ook een luisterend oor, en mogen wij soms voor iemand bidden. Zo wordt aan de opdracht van onze Heer en Heiland gehoor gegeven, die Hij ons in Zijn evangelie gegeven heeft:

‘Toen ik in de gevangenis zat kwamen jullie naar me toe.’
Mattheüs 25:35-36

Het licht van het evangelie schijnt in de gevangenis. Velen putten er hoop en kracht uit in het vaak eentonige bestaan. Deelname aan de kerkdiensten is vrijwillig, gedetineerden moeten zich van tevoren opgeven. Ook zijn er doordeweeks gespreksgroepen onder leiding van een justitiepastor waar vrijwilligers soms ook aan deelnemen. Waar in veel kerken de lichten gedoofd zijn, is in veel gevangenis de kerkzaal vaak te klein. Het is een groot voorrecht om hier als vrijwilliger bij betrokken te mogen zijn. De Heer heeft niet voor niets gezegd:

‘Gezonde mensen hebben geen dokter nodig, maar zieke en zwakke mensen wel. Ik ben gekomen om zondaars uit te nodigen.’ Marcus 2:17
(vertaling Het Boek)

En Jezus’ apostel Petrus getuigt van Hem:

‘Hij heeft jullie uit het donker geroepen om in zijn heerlijke licht te komen leven.’ 1 Petrus 2:9 (vertaling BasisBijbel)

Op Eerste Kerstdag zal justitiepastoraat met veel vrijwilligers het Kerstfeest met de gedetineerden vieren. Na de dienst zal er ook een heerlijke maaltijd voor hen klaarstaan. Bidt u mee, als medegelovigen, voor gezegende kerstvieringen in de gevangenis, dat God velen tot zijn Wonderbaar Licht zal leiden. En als er een oproep in uw gemeente komt voor vrijwilligers in de PI, denk dan niet direct ‘dat is niets voor mij’. Breng het in gebed! Jezus heeft het liefst ongeschikten aan het werk in Zijn Koninkrijk. Je zult de aanwezigheid van de Geest van God ervaren, als je je door Hem laat leiden.

Laat zo uw licht schijnen voor de mensen. Gezegende Kerst!

• Een vrijwilliger
IN DE PI ALPHEN A/D RIJN

Psalm 116 (slot)

Ik zat te bidden in mijn cel en elke keer gaf Hij antwoord, ik zal blijven bidden, ik wist dat de Heer bij me was, ik vond rust bij de Heer, Hij draagt me, terwijl ik zat en huilde heeft Hij mijn tranen gedroogd. Ik mag dicht bij de Heer zijn, bleef op de Heer vertrouwen, ook al zag ik geen uitweg. Ook als ik straks weer thuis ben bij vrouw en kinderen, hoe zou ik U kunnen bedanken Heer? Met het lied duizend, duizend maal o Heer zal ik U daarvoor danken en eren, Hij heeft me gedragen elke dag, elke nacht.

Deze psalmtekst staat op blz. 207 in het onlangs verschenen boek: ‘In de stilte van mijn cel. 150 psalmen van gevangenen’, ontwikkeld door Justitiepastoraat en uitgave van het Nederlands-Vlaams Bijbelgenootschap en uitgeverij Adveniat, Haarlem/Antwerpen, 2024

VAN DE REDACTIE

Stralend

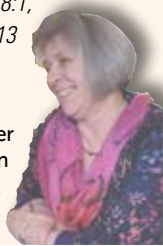
Verbaasd werd ik wakker, nog haast in het holst van de nacht. Hoezo zag ik lichtschijnsel? Ik stond op en volgde de bundel, die door bovenlicht en deur heen de slaapkamer binnen kwam. De overloop werd erdoor beschenen, in een baan vanaf de zoldertrap. Boven ontdekte ik de bron: het naaimachinelampje brandde.

Mijn associatie met ‘de blinkende morgenster’ zoals Jezus Christus in de Bijbel wordt genoemd was niet ver. De morgenster verschijnt als de nacht op zijn donkerst is en staat in alle vroegte te getuigen van de naderende dag die de Schepper geeft. In het derde boek van de Bijbel spreekt de profeet Bileam over ‘een ster die opkomt uit Jakob, een scepter uit Israël’ (Numeri 24:17). Later roept de profeet Jesaja (60:1): ‘Sta op, word verlicht, want je licht is gekomen: de glorie van de Ene is over je opgegaan!’ En Jezus’ leerling Petrus schrijft in zijn tweede brief (1:19): ‘Ons vertrouwen in de woorden van de profeten is alleen maar toegenomen. U doet er goed aan uw aandacht daar steeds op gericht te houden, als op een lamp die in een donkere ruimte schijnt, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart.’

Hoe helder staat de morgenster, en straalt mij tegen van zo ver, de luister van mijn leven. Kom tot mij, zoon van David, kom, mijn koning en mijn bruidegom, mijn hart wil ik U geven. Lieflijk, vriend'lijk, schoon en heerlijk, zo begeerlijk, mild in 't geven, stralend, vorstelijk verheven.

Lied 518:1,
Liedboek 2013

• Marieke (A.M.) van der Giessen-van Velzen
HOOFD/EINDREDACTIE

Dit jaar ben ik al heel vroeg met Kerstmis bezig. In de Adventstijd leef ik namelijk al schilderend toe naar Kerst. Ik ben bezig met een schilderij dat tijdens de Advent in De Regenboog komt te hangen. De titel van het schilderij is ‘Het Licht van Verwondering’.
— Jessica Monker

KERK MUZIEK

Verlangen naar licht in muziek

Johann Sebastian Bach schreef in 1736 het motet ‘O Jesu Christ, meins Lebens Licht’ (BWV 118), voor een rouwplechtigheid in oktober 1740 bij het graf van Joachim Friedrich von Fleming. In de vertaling van Ria van Hengel luidt de tekst:

*O Jezus Christus, licht van mijn leven
Mijn toeverlaat, mijn troost, mijn vertrouwen
Op aarde ben ik slechts een gast
En de last van mijn zonden drukt zwaar op mij.*

Zoekend naar meer muziketeksten over ‘toeleven naar licht’ hoorde ik op de radio ‘Love shine a light’, het lied van Katrina and the Waves dat werd gezongen op het Eurovisie Songfestival in 1997 in Dublin. Het gaat over liefde die jouw licht laat stralen over de hele wereld, in elke donkere hoek van ons hart. Het werd in veel landen een grote hit en het refrein gaat zo:

*And we're all gonna shine a light together
All shine a light to light the way
Brothers and sisters, in every little part
Let our love shine a light in every corner of our hearts*

In 2023 kwam Froukje Veenstra met het lied ‘Naar het licht’. Daarin zingt ze over de moeilijke gedachten die ze als twintiger in de 21e eeuw heeft en verwoordt haar verlangen naar het licht:

*Gebruik aanbidding als kompas, o God, is dit de juiste weg?
Ik volgde blindelings de kaarten, zag toen pas wie ze had gelegd
Ik geloof dat ik het zelf was, ik herkende mijn gezicht
Heb ik voor niets zo lopen haasten naar het licht?*

*Naar het licht, naar het licht
Als alles toch zo eindig is
Maak het dan licht, maak het dan licht
Echt alles heeft gewicht voor mij*

• Dries Piening
KIZ-MEDEWERKER

KERKDIENTEN IN DECEMBER

Bezoek voor actuele informatie over kerkdiensten en activiteiten de websites van de wijkgemeenten, de website **PGZOETERMEER.NL** en onze website **KERKINZOETERMEER.NL**

PROTESTANTSE GEMEENTE ZOETERMEER	zo. 8 december <i>Tweede Advent</i>	zo. 15 december <i>Derde Advent</i>	zo. 22 december <i>Vierde Advent</i>	di. 24 december <i>Kerstavond</i>	wo. 25 december <i>Eerste Kerstdag</i>	zo. 29 december	di. 31 december <i>Oudjaar</i>	zo. 5 januari <i>Epifanie</i>
WIJKGEMEENTE OUDE KERK Oude Kerk Dorpsstraat 59, 2712 AD T (079) 316 39 09 W oudekerkgemeente.nl	🕒 10.00 uur ds. L. den Breejen Delft	🕒 10.00 uur ds. J. van Walsum Poortugaal	🕒 10.00 uur ds. F.J.M. van Veldhuizen Stolwijk 🕒 20.30 uur <i>Festival of Lessons and Carols</i> dr. W.M. de Bruin Bleiswijk	🕒 21.30 uur ds. E. Westrik Boskoop <i>Kerstnachtdienst</i>	🕒 9.45 uur ds. F.J. van Harten Scheveningen	🕒 10.00 uur ds. C.H. Wesdorp Zoetermeer	🕒 19.30 uur ds. A.A. van den Berg Heinenoord <i>Oudejaarsdienst</i>	🕒 10.00 uur dr. A.C. Verweij 's-Gravenzande
WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID De Regenboog Nathaliegang 263, 2719 CR T (079) 362 87 03 • W pwzz.nl	🕒 10.00 uur ds. J.T. van der Wolf	🕒 10.00 uur ds. E.van der Wolf-Kox	🕒 10.00 uur mw.ds. M. Zebregs Wateringen	🕒 19.00 uur ds. E.van der Wolf-Kox <i>Stalviering in Balijhoeve</i> 🕒 21.30 uur <i>Kerstnachtdienst</i> ds. J.T. van der Wolf <i>met Sing-In</i>	🕒 10.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox	🕒 10.00 uur gv.mw. P. Vossegat-de Bruin	🕒 17.00 uur ds. E. van der Wolf-Kox en dhr. M. Vermeulen <i>Oecumenische viering</i>	🕒 10.00 uur ds. J.T. van der Wolf
WIJKGEMEENTE OOSTERKERK Oosterkerk Oosterheemplein 320, 2721 ND T (079) 593 78 08 • W oosterkerkzm.nl	🕒 10.00 uur ds. P. Baas <i>Voorbereiding Heilig Avondmaal</i> 🕒 17.00 uur ds. P. Baas <i>Hart4U-dienst</i>	🕒 10.00 uur ds. P. Baas <i>Heilig Avondmaal</i> 🕒 17.00 uur ds. P. Baas <i>Voortzetting en dankzegging</i>	🕒 10.00 uur ds. N.M. Trampler Cothen 🕒 17.00 uur ds. J.H. Reijm Rotterdam-Hillegersberg	🕒 20.00 uur ds. P. Baas <i>Kerstavond met Worship</i>	🕒 10.00 uur ds. P. Baas	🕒 10.00 uur ds. C. van den Berg Gouda 🕒 17.00 uur ds. A.D.L. Terlouw Boskoop	🕒 18.30 uur <i>Oudejaarsdienst</i>	🕒 10.00 uur ds. P.J. Visser Rotterdam-Zuid 🕒 17.00 ds. B.M. van den Bosch
PERRON OOSTERHEEM Oosterkerk (Bovenzaal) W perronoosterheem.nl	🕒 10.00 uur Rozelinde Hoogendijk Amsterdam	🕒 10.00 uur Jaron Jongeneel Nieuwegein	🕒 10.00 uur Niels de Jong Rotterdam			🕒 10.00 uur Ton Spek Slidrecht		🕒 10.00 uur Willem van Rump Zoetermeer
WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ T (079) 341 36 20 • W pwzn.nl	🕒 10.00 uur mw. J. Sneep-Oorbeek Woerden	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 17.00 uur <i>Kinderkerst</i> kw. A. Lodder 🕒 22.00 <i>Jongerenkerstnacht</i> kw. A. Lodder 🕒 22.00 <i>Kerstnachtdienst</i> ds. E. Dibbets-van der Roest	🕒 10.00 uur kw. A. Lodder	🕒 10.00 uur ds. F.A.J. Heikoop Loosdrecht	🕒 19.30 uur ds. E. Dibbets-van der Roest <i>Oudejaarsdienst</i>	🕒 10.00 uur ds. E. Dibbets-van der Roest
VRIJZINNIGE GEMEENTE Adventskerk Julianalaan 3, 2712 CB T (079) 316 61 76 • W vcgz.nl	🕒 10.30 uur ds. K. van Klaveren	🕒 10.30 uur mw.ds. M.M. Kwant Bodegraven		🕒 20.00 uur dhr. T. Vessies en mw. S. Stolwijk <i>Kerstavondmeditatie</i>		🕒 10.30 uur Werkgroep Liturgie		
KERNGEMEENTE DE PELGRIM De Oase • Kerkenbos 8, 2715 RP W depelgrimzoetermeer.nl	🕒 14.00 uur <i>Pelgrimviering</i>		🕒 19.30 uur <i>Taizéviering</i> De Wijngaard, Moeder Teresasingel 100		🕒 10.00 uur <i>Kerstviering</i>			
HERVORMDE MORGENSTERGEMEENTE Morgensterkerk Nassaulaan 1 2712 AT • T (079) 316 23 46 W morgenstergemeente.nl	🕒 10.00 <i>Voorbereiding Heilig Avondmaal</i> ds. J.M. Molenaar 🕒 18.30 uur ds. A. Jonker Putten	🕒 10.00 <i>Heilig Avondmaal</i> ds. J.M. Molenaar 🕒 18.30 uur <i>Voortzetting en Dankzegging</i> ds. J.M. Molenaar	🕒 10.00 uur ds. E van den Ham Zoetermeer 🕒 18.30 uur ds P. Baas Zoetermeer		🕒 10.00 uur ds. J.M. Molenaar	🕒 10.00 uur ds. P. Drost Graz 🕒 18.30 uur ds. R.W. de Koeijer Waddinxveen	🕒 19.30 uur ds. J.M. Molenaar <i>Oudejaarsdienst</i>	🕒 10.00 uur ds. A. van Vuuren Capelle a/d IJssel 🕒 18.30 uur ds. A.J. van den Herik Dordrecht

COLOFON

Kerk in Zoetermeer is een uitgave van de Protestantse Gemeente Zoetermeer. Deze krant verschijnt tien keer per jaar.

8e jaargang | nummer 10 | december 2024

Redactie
Jan Blankespoor, Irene de Geus-Haasbroek, Marjolijn van der Haven-Verweij, Hanneke Lam, Willem van Rump

Hoofd- en eindredactie
Marieke van der Giessen-van Velzen
E redactie@kerkinzoetermeer.nl
W kerkinzoetermeer.nl

Ontwerp en vormgeving Jessica Monker

Druk Opmeer Drukkerij bv, Den Haag

Medewerkers aan dit nummer
Jolande Annema, Pieter Baas, Hans van der Bilt, Johan Dobbelaere, Rinus van Dorland, Peter van Holten, Hanneke von Meijenfeldt, Hans van Oort, Dries Piening, Theo Poot, Petra Vossegat-de Bruin, Leonie Vreeswijk-Feith, Baukje Walet, Arco Weening

Kopij januari 2025
Kopij en berichten voor de januari-uitgave van Kerk in Zoetermeer in het nieuwe jaar graag insturen **woensdag 11 december**. De januarikrant verschijnt op woensdag 8 januari.

Contact bezorging
Buytenwegh/De Leyens, Noordhove, Seghwaert, Oosterheem: Bert de Jong • **T** (079) 346 00 54 / 06 44 55 01 49
Rokkeveen: Fam. J.C. Jol • **T** (079) 362 06 03
Meerzicht: dhr. P. v/d Broek • **T** (079) 321 43 91
Dorp, Driemanspolder, Palenstein, Stadshart: Mw. A. Maas • **T** (079) 316 63 73

Vrijwillige bijdrage
Het richtbedrag voor tien nummers per jaar van Kerk in Zoetermeer is € 25. Elk ander bedrag is net zo welkom. Uw gift kunt u overmaken naar **NL15 RABO 0373 7337 04** t.n.v. Protestantse Gemeente Zoetermeer Kerkblad. Hartelijk dank!

Wilt u Kerk in Zoetermeer ook ontvangen?
Wilt u ook (vrijwel) maandelijks Kerk in Zoetermeer ontvangen? Dat kan! Geef het door via **info@kerkinzoetermeer.nl** of bel de eindredactie: **(079) 3 522 519**
Dit kan ook voor losse of extra nummers van een bepaalde editie.

Kerkelijk Bureau
U kunt dinsdag en vrijdag van **9.30-11.30 uur** terecht op het Kerkelijk Bureau. Frans Halsstraat 3 2712 JS. **Bel in de kerstvakantie eerst even of en wanneer er iemand aanwezig is.**
T (079) 316 82 56 / 06-1236 5054
E kerkbureau@pgzoetermeer.nl
W www.pgzoetermeer.nl

OVERIGE DIENSTEN & VIERINGEN

Dienst voor doven Chagallruimte Ichthuskerk Parkdreef 258, 2724 EZ	donderdag 26 december <i>Tweede Kerstdag</i>
Zondag 8 dec 🕒 10.00 uur ds. H. Wulfraat	Oosterkerk 🕒 10.00 <i>Kinderdienst</i>
De Camee Maandelijks • Camee 22, 2716 RL	Morgensterkerk 🕒 10.00 ds. J.M. Molenaar <i>Gezinsdienst</i>
Donderdag 19 dec 🕒 16.00 uur	vrijdag 27 december <i>Top2000 dienst</i>
WelThuis Vivaldi Maandelijks Brechtzijde 45, 2725 NR	Ichthuskerk 🕒 19.30 kw. A. Lodder en ds. J. van den Akker Voorburg
Zondag 22 dec 🕒 10.30 uur mw.gv. W. van Hengel	woensdag 1 januari <i>Nieuwjaarsdag</i>
	Morgensterkerk 🕒 10.00 ds. J.M. Molenaar
	Oude Kerk 🕒 10.30 <i>Ochtendgebed</i>
	Oosterkerk 🕒 10.30 <i>Nieuwjaarsviering</i>

CONTACT

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE OUDE KERK
Ambulant predikant ds. Ard van den Berg
Pastoraat Marja van den Boomgaard • **T** 06-2251 2609 • **E** boomma@xs4all.nl
Scriba Ria Kamp • **T** (079) 361 03 18 • **E** scriba@oudekerkgemeente.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-ZUID (DE REGENBOOG)
Predikanten ds. Jan en Els van der Wolf-Kox • Parelgrijs 56-58, 2718 NV • **T** (079) 889 74 32
T 06-3863 6293 (Jan) • **E** jtvanderwolf@gmail.com
Werkdagen maandag t/m vrijdag
T 06-3863 6292 (Els) • **E** evanderwolfkox@gmail.com
Vrije dagen woensdag en zaterdag
Scriba Frits von Meijenfeldt • **T** 06-4042 7683 • **E** scriba@pwzz.nl

HERVORMDE WIJKGEMEENTE OOSTERKERK
Predikant ds. Pieter Baas • Berkelstroom 47, 2721 AG
T 06-8359 9143 • **E** predikantooosterkerk@gmail.com
Vrije dagen dinsdag- en donderdagmiddag, zaterdag
Scriba Marten Heikoop • **T** 06-4033 8226 • **E** scribawijk4@gmail.com
Pastoraal werker Cocky van Dorp • **T** 06-2473 5383 • **E** cdvandorp@hotmail.com

Perron Oosterheem • Oosterheemplein 320, 2721 ND
Contactpersoon André Bos • **T** 06-1398 4223
E andre.bos@festo.com • **W** perronoosterheem.nl

PROTESTANTSE WIJKGEMEENTE ZOETERMEER-NOORD (ICHTHUSKERK)
Predikant ds. Erika Dibbets-van der Roest • Toscaschouw 23, 2726 JJ
T 06-2197 6875 • **E** predikant@pwzn.nl • **Vrije dag** donderdag
Jongerenpastor Arianne Lodder • **T** 06-2324 1540
E kerkelijkwerker@pwzn.nl • **Werkdagen** dinsdag t/m donderdag
Geestelijk begeleider Ronald Karsdorp • **T** 06-2260 7030 • **E** r.karsdorp@kpnmail.nl
Scriba (waarnemend) Hanneke Lam • **T** 06-5259 2531 • **E** scriba@pwzn.nl

VRIJZINNIGE GEMEENTE ADVENTSKERK
Voorganger ds. Karl van Klaveren • **T** 06-1104 1992
Secretaris Max Hofman • **E** secretaris@vcgz.nl

De Pelgrim • Kerkenbos 8 (gebouw De Oase), 2715 RP
Pionier Gerda Griffioen • **T** 06-2497 5092 • **E** gerda@depelgrimzoetermeer.nl
W www.depelgrimzoetermeer.nl

HERVORMDE MORGENSTERGEMEENTE
Predikant ds. J.M. Molenaar • Julianalaan 17, 2712 CB
T (079) 316 37 12 • **E** predikant@morgenstergemeente.nl
Scriba Arco Weening • **T** 06-2869 2939 • **E** scriba@morgenstergemeente.nl

WEEKSLUITINGEN

WelThuis De Morgenster Nassaulaan 11, 2712 AT • T (079) 316 48 88		
Vr 6 dec	🕒 15.30	dhr. T. Vermeulen
Vr 13 dec	🕒 15.30	mw. M. van den Boomgaard
Vr 20 dec	🕒 15.30	Joh. van Oeveren (zang)
Vr 27 dec	🕒 15.30	dhr. E. Leune
Vr 3 jan	🕒 15.30	Nicolaasparochie
Vr 10 jan	🕒 15.30	dhr. E. Leune

CONTACT
VERTROUWENSPERSONEN

OUDE KERK
Kees Hakkenberg
E vertrouwenspersoon@oudekerkgemeente.nl

DE REGENBOOG
Hanneke von Meijenfeldt
T 06-2956 6786
Bram van Strijen • **T** 06-8324 0255
E vertrouwensteam@pwzz.nl

OOSTERKERK
Henriëtte Griffioen
Jaap Rodenburg
T 06-1327 4546
E vrouwensteam.oosterkerkzm@gmail.com

ICHTHUSKERK
Binie Geut • **T** 079-320 09 06
Tamara Platteel • **T** 06-1091 2189
E vrouwensteam@pwzn.nl

Zit je ergens mee?
Neem contact op met een van ons.

Advent is voor mij uitkijken naar en het geloven dat, ook in deze ‘donkere dagen’, het Licht sterker zal blijken dan het donker. Dat geeft hoop. Ik ben dankbaar dat ik deze Hoop mag ervaren. Als symbool hiervan hangt met Advent en Kerst de **Adventsster** voor ons raam. — *Elsbeth van Beem-van Goeverden*

Licht tegen donker

Licht dat wil ingaan tegen donkere nachten tegen duistere machten. De morgen breekt aan.

Toen de zon aan de slag kon ging het donker verdwijnen, mocht de aarde verschijnen. Dat begon met de zon.

Kijk dan en zie maar maak het licht levend wordt zelf lichtgevend voor jezelf en elkaar.

Karel Eykman
Uit: ‘Ik wou dat ik een vogel was’, 2001

PRAKTIJK Heelsaam

Individuele therapie**Relatie therapie****Brainspotting**

Praktijk Heelsaam werkt vanuit een christelijke visie en begeleidt jou/jullie in belangrijke veranderprocessen.
www.praktijkheelsaam.nl / 06-81573671

UITGELICHT

Adventsvespers

Door de hectiek van het dagelijks leven heen biedt Advent de kans om tot rust te komen en je voor te bereiden op de diepere betekenis van het komende Christusfeest. Daarom drie keer een Avondgebed op woensdagavond in de Oude Kerk: een sober half uur van gebed, lied en lezing en medewerking van organist Geurt van Lagen.

4, 11, 18 december, 19.30-20.00, Dorpsstraat 59 (via De Herberg)

XJE in de TOP2000-dienst!

Net als vorig jaar worden er weer twee TOP2000-kerkdiensten georganiseerd: één in Zoetermeer en één in Den Haag. Het thema is XJE! Wie zie jij staan (en wie niet)? Een prachtig thema dat wordt uitgewerkt door de voorgangers ds. Jaap van den Akker en jongeren-pastor Arianne Lodder, samen met de muzikale huisband met enthousiaste zangers en zangeressen.

27 december, 19.30 uur, Ichthuskerk, Parkdreef 258
29 december, 10.00 uur, Christus Triumfatorkerk, Juliana van Stolberglaan 154, Den Haag
pwzn.nl en ctkerk.nl

De actuele maandagenda met alle aangeboden activiteiten en bijeenkomsten in de kerken vindt u, met een korte toelichting en de nodige contactgegevens, overzichtelijk gerangschikt onder de naam Uitgelicht op de website www.kerkinzootermeer.nl

KERSTLIEDJES VAN ELLY & RIKKERT

Zingen van hoopvolle vlammetjes

INTERVIEW • Zangeres Elly Zuiderveld en haar man Rikkert maakten opvallend veel liedjes over licht en vlammetjes in het donker. We vroegen haar ernaar en kregen mooie antwoorden terug over niet bang zijn, het Licht-Kind Jezus, en zelf licht verspreiden.

Wachten op het wonder
Wachten op het kind
Wachten op het wonder
Dat een nieuwe tijd begint
Immanuël Immanuël
God zal met ons zijn

Wachten op het wonder
Wachten op het licht
Wachten op het wonder
Van dat heerlijke bericht
Immanuël ...

Wachten op het wonder
Wachten op Gods stem
Wachten op het wonder
Dat Hij doet in Bethlehem
Immanuël ...

Schijn maar schijn maar
Schijn met je lichtje
in de donkere nacht

Breng de liefde
waar nog haat is
Schijn maar om je heen
Ook de zon gaat elke morgen
Gratis op voor iedereen

Breng de vreugde
waar verdriet is
Vrede in de strijd
Zing een vrolijk liedje
waar geen lied is
En geen vrolijkheid

Schijn maar schijn maar
Schijn met je lichtje
hoe klein het ook is

Je hebt veel liedjes gemaakt over licht in het donker. Waarom juist daarover?
‘Toen wij christen werden, kwamen we letterlijk van de duisternis in het Licht. Later leerden we zelf dat we niet bang hoefden te zijn voor het Duister, omdat we zelf dat Licht bij ons, in ons, dragen. Dat geven wij graag door aan anderen, vooral aan kinderen. Als jij het licht bij je draagt, hoef je niet bang te zijn.’

Hoe komt het dat deze liedjes het nog steeds ‘doen’?
‘Misschien omdat we vaak uitgaan van alledaagse dingen en die gekoppeld aan het Woord. Bovendien zijn onze liedjes kort en krachtig. Er zijn er meer, die dat kunnen hoor! Het belangrijkste is dat de inspiratie van God en Zijn Woord komt.’

Hoe kunnen we zelf hoopvolle vlammetjes zijn?
‘Door onszelf elke dag weer te laten vullen met licht, door te bidden en te vragen of de Heilige Geest ons wil leiden. Dan zie je soms tot je eigen verbazing dat het ook echt gebeurt! Dat je mensen blij maakt door er gewoon te ‘zijn’.’

Welk lied is jouw favoriet als het gaat om toelevens naar het Licht dat Jezus Christus is?
‘Wachten op het wonder’, eigenlijk een Adventslied. Uitzien naar het licht dat zal komen: Immanuël – God zal met ons zijn. Maar ‘Op het puntje van mijn stoel’ is ook heel beeldend! Hoe vertel je aan een kind dat de schepping ‘reikhalzend uitkijkt naar de komst van de Mensenzoon’?

• Marieke van der Giessen-van Velzen
KIZ-REDACTEUR

Vlammetje vlammetje
schijn maar zacht
Breng het licht
maar in de nacht
Breng het licht
waar ik op wacht

Vlammetje vlammetje
heel alleen
Breng het licht
maar om je heen
Breng het licht
voor iedereen

Kind van het licht
Voor Gods aangezicht
In donkere dagen geboren
Kind van het licht
En Gods aangezicht
Schijnt helderder dan ooit tevoren

Ik zit op het puntje van mijn stoel,
het is zo spannend.
En ik ga op mijn tenen staan
ik ben verlangend.
Naar die ene grote dag
dat ik Hem ontmoeten mag,
O o o het is zo spannend!

Een hele nieuwe wereld,
een hele nieuwe tijd,
Een hele nieuwe aarde
vol gerechtigheid.

En dat is vrede voor de mensen,
een wereld zonder grenzen.
Voor iedereen te eten
en niemand wordt vergeten,
Vlaggen in de boom,
shalom, shalom!

.....
Associaties van winters weer, tijd om samen te zijn én de bijzondere diensten in onze kerk komen in mij op.
De Stalviering in de Balijhoeve vinden mijn kinderen en kleinkinderen een hele belevenis in het donker. En als lid van het koor Anaviem zijn we hard bezig om het lied van Händel ‘For unto us a child is born’ te kunnen zingen in de Kerstnachtdienst. Al weken zingen we over de ‘Prince of Peace’ en dat raakt me.
— Sofie van der Linden
.....

HET WAS
ZO DONKER

DAT IK
OVERAL
LICHTPUNTJES
ZAG

Loesje

.....
Voor ons is de Adventstijd een bijzondere periode van rust en bezinning. We bidden samen, steken de kaarsen aan die elke week een ander aspect van de komst van Jezus symboliseren: hoop, vrede, vreugde en liefde. We lezen Bijbelse teksten en maken tijd vrij om als gezin stil te staan bij wat echt belangrijk is. Deze weken helpen ons dankbaar te zijn voor de zegeningen in ons leven en met vreugde uit te kijken naar het licht dat Jezus brengt.
— Sheida en Amin
.....

LICHTDRAGERS – WAT BEZIELT ZE?

Maaltijd op Eerste Kerstdag in de kerk

Op Eerste Kerstdag organiseren Marja Pelle en haar man André, samen met een aantal vrijwilligers, een kerstmaaltijd in de Oosterkerk. Wat bezielt ze? Immers, op zo’n feestdag van ‘s middags een uur of twee tot ‘s avonds een uur of tien druk in de weer zijn in de kerk ... Het antwoord is kort en krachtig: ‘Bewogenheid en omzien naar elkaar.’

‘Een klein beetje licht brengen’, zegt Marja, ‘voor mensen die, juist op Eerste Kerstdag, behoefte hebben aan gezelligheid en samenzijn. Er is geen vaste doelgroep, wie zich aangesproken voelt is welkom. Om zo met handen en voeten vorm te geven aan de kerstboodschap met een heerlijke diner, mooie muziek, het kerstverhaal en vooral aandacht voor elkaar.’ Het is nu het vierde achtereenvolgende jaar en het blijkt dat er vraag naar is. ‘We kunnen helaas maar 30 tot 35 gasten ontvangen, maar dat houdt het ook wel intiem en sfeervol.’

‘Heb je nog een droom?’ vraag ik. Marja schiet in de lach. ‘Ja zeker! Met de verschillende generaties hier in de Oosterkerk gezamenlijk de jaarwisseling vieren. ‘s Nachts om 12.00 uur samen het oude jaar afsluiten en het begin van het nieuwe jaar vieren, dat zou toch prachtig zijn?’ Haal de sjoelbak maar vast uit de kast. Marja is er van overtuigd dat ook daar behoefte aan is en dat het gezellig zal zijn, dus wie weet. Een lichtje zijn is zo moeilijk niet, je moet het gewoon doen.

• Willem van Rumpst
KIZ-REDACTEUR

.....
De aanloop naar Kerst is altijd een periode waarin er veel gebeurt in de kerk, waarbij ik zelf ook betrokken ben bij de organisatie. Ook is het een tijd dat er veel gezongen wordt en daar word ik blij van en doe ik heel graag! Vorig jaar vond ik het meest bijzonder om samen met twee andere zangers en een pianist mee te werken aan een viering in het WZH, een verpleeghuis tegenover onze kerk. Hoe de mensen dan genieten van wat wij kwamen ‘brengen’ door onze liederen, daar kan geen volle kerk tegenop. — Henne van der Slik
.....

Letterlijk en figuurlijk een lichtdrager

Het is een vaste traditie geworden: met Kerst en met Pasen is Hans van Zonneveld prominent aanwezig in kerkelijk centrum De Regenboog, getooid met hoed en omhangen met lichtjes. Ook tijdens gospelconcerten en andere christelijke evenementen kun je Hans als lichtdrager aantreffen. Hij krijgt daarop veel positieve reacties, mensen worden blij en willen met hem op de foto. Als jongere wilde Hans nooit zo op de voorgrond treden, daar was hij te verlegen voor. Maar toen hij zijn schroom afwierp ontdekte hij dat hij door veel positiviteit werd omgeven.

Hans is ook figuurlijk een licht(uit)drager voor anderen. Sinds jaar en dag zet hij zich als kaderlid van de FNV in voor de werknemers op sociale werkplaatsen, waar hij zelf ook werkt. Hij is ook lid van de ondernemingsraad en hoopt nog een periode van vier jaar vol te maken, want daarna gaat hij met pensioen.

In Adventstijd leeft hij naar Kerst toe door dagelijks kaarsen aan te steken. ‘Het is toch geweldig dat we ieder jaar mogen vieren dat Jezus is geboren! Door God aan de wereld als Lichtdrager gegeven, om de mensheid te redden door Zijn leven te geven.’

Hans is zo langzamerhand een bekende Nederlander geworden. Hij droeg dit jaar voor de vierde keer het verlichte kruis van de landelijke Passion, een traditie die veel jongeren trekt en op televisie wordt uitgezonden. Hij is vrijwilliger bij de EO en ook op het jaarlijkse Opwekkingsweekend in Biddinghuizen. Hij is dan ook regelmatig op televisie te zien. Zijn toekomstdroom is dat het rustiger wordt in de wereld. Hij maakt zich zorgen over de onrust en roept vaak via vragen op de kerkapp ‘Wij van Zuid’ gemeenteleden op om zijn zorgen te delen en te bidden om verlichting.

• Irene de Geus en
Jan Blankespoor
KIZ-REDACTEUR

Alle vaste contactgegevens en adressen vindt u op pagina 4 van deze krant. Bel, mail of kijk op de aangegeven websites voor actuele informatie. De agenda uitgelicht op kerkinzoetermeer.nl houdt alles actueel.

GEBEDSMOMENTEN

Oude Kerk
Elke dinsdag, 19.15-19.45 uur in de consistorie. E.leenmanf@xs4all.nl

Oosterkerk
Elke twee weken op woensdag.
4 en 18 december, 19.00-19.55 uur
E.p.j.vandaalen@casema.nl

Ichthuskerk
• Elke zondag is er een gebedsmoment van 9.15-9.30 uur.
• Maandelijks gebed op dinsdag.
17 december, 20.00 uur, Jacoba Leeuwenburgh T 079-341 69 87

Bidden voor Zoetermeer
Elke eerste vrijdag, 19.00-20.00 uur.
De Uitkijk, Wattstraat 64
E.h._nebbeling@kpnmail.nl

INLOOP

Inloop De Herberg
Elke dinsdag van 10.00-12.00 uur,
Dorpsstraat 59 T 06-2009 2729
E.loes.landlust@ziggo.nl
W.oudekerkgemeente.nl

Diaconaal Centrum Kruispunt
Elke dinsdag van 13.00-15.00 uur.
César Franckrode 60 T 06-5321 2273 E.info@diaconaalcentrum.nl

Buurtmaaltijd
Welkom weer op dinsdag 10 en 17 december.
Graag aanmelden.
18.00 uur, Parkdreef 258 T 06-5359 9999 E.maaltijden@pwzn.nl

Inloop Open Ichthus
Elke woensdag van 10.00-12.00 uur.
Thea Streef T 06-2095 7228 en Jenny van den Berg T 079-351 22 40

Koffie-, thee- en aandachtsschenkerij
Elke donderdag, 10.00-12.00 uur in De Oase, Kerkenbos 8
E.info@depelgrimzoetermeer.nl

Inloophuis Rokkeveen
Elke vrijdag in De Regenboog van 10.00-13.00 uur.
Middagpauzedienst van 11.30-12.00 uur en elke vierde vrijdag maaltijd.
Nathaliegang 263 T 079-361 33 65
E.wil.bettenhaussen@gmail.com

OPEN KERK

Open Lichtzijde
Elke ma en do 14.00-15.30 uur.
Broekwegzijde 196

Open Kompas
Elke di en wo van 10.00-12.00 uur.
Piet Heinplein 13

Open Oosterkerk
Elke di 13.00-16.00 uur.
Oosterheemplein 320
E.p.j.van.daalen@casema.nl

Open Oude Kerk
Elke vrij 14.00-15.30 uur.
Dorpsstraat 59

Wereldlichtjesdag

Sinds 1997 is de tweede zondag in december Wereldlichtjesdag. Wereldwijd komen mensen bij elkaar om overleden kinderen te herdenken en steken zij om 19.00 uur een kaarsje aan. Door de verschillende tijdzones in de wereld ontstaat hierdoor een golf van licht, zodat de wereld een beetje lichter wordt voor de mensen die hun kind hebben verloren en daarbij mogen beseffen dat zij niet alleen zijn met hun verdriet. In Zoetermeer wordt vanuit de Meerbloemhof aan de Buytenparklaan hieraan aandacht besteed.
W.wereldlichtjesdag.nl/locaties/zoetermeer

Kaarsjesavond in het Dorp

In een prachtig verlichte Dorpsstraat op de tweede dinsdag in december zijn ook de kerken open. In de Nicolaaskerk welkom om een kaarsje op te steken en te genieten van sfeervolle muziek. De Oude Kerk heeft de deuren uitnodigend open om samen kerstliederen te zingen, afgewisseld met een aantal zangoptredens. Met uitdeeltverrassing voor kinderen en een kerststaltocht op het kerkplein voor iedereen.
10 december, 18.30-20.30 uur, Dorpsstraat 26 en 59; t/m 28 december dagelijks op het Oude Kerkplein: volg de aanwijzingen!

DE PELGRIM

Kerkenbos 8, Pastor-pionier: Gerda Griffioen T 06-2497 5092
E.info@depelgrimzoetermeer.nl W.depelgrimzoetermeer.nl

Ochtendgebed en ontbijt
elke ma t/m do, 7.30 en 8.00 uur;
ontbijt op Kerkenbos 12 (niet in de kerstvakantie)

Emmaüswandeling
elke vrijdag, 10.30-12.00 uur;
start Balijhoeve, Kurkhout 100

Langeafstandswandeling
8 december, 10.00 uur,
vertrek vanaf De Oase; € 10

Taizé-viering
22 december, 19.30 uur,
De Wijngaard, Rokkeveen

Kerstviering
Kerstmis, het feest van de geboorte van het Licht dat in de wereld kwam: Jezus. Wat kwam Hij ons brengen? Wat betekent dat voor ons? We mogen feest vieren en samen genieten van de kerstliederen en van dat toch ook wel weer spannende kerstverhaal.
Eerste Kerstdag 25 december, 10.00 uur, De Oase, Kerkenbos 8 T 06-2497 5092

PERRON OOSTERHEEM

Oosterheemplein 320, Contactpersoon: André Bos T 06-1398 4223
E.andre.bos@festo.com W.perronoosterheem.nl

Fitte Fifty's
elke maandag, 10.00 uur,
start bij de Oosterkerk

Breiclub
9 december: kerstviering,
14.00-16.00 uur; € 1
E.tanniejorna@gmail.com

Ontmoetingslunch
elke woensdag, 12.30 uur
T 06-2304 4470

Crea Club
elke donderdag,
14.00-16.00 uur

Wandelclub
elke vrijdag, 10.00 uur, start: Enjoy Life

Inloop bij Middin
elke vrijdag, 10.00-12.00 uur,
Schiebroekstraat 1

Kerstmusical in Het Noorderlicht
Op donderdag 19 december om 19.00 uur is er de jaarlijkse kerstmusical verzorgd door kinderen van basisschool Het Noorderlicht en ook de Opaband speelt mee. Het kerstverhaal wordt gepresenteerd op een eigentijdse manier. Iedereen is van harte welkom.

De Maaltijdservice

lekker en gezonde maaltijden aan huis

IS ZELF KOKEN NIET MEER MOGELIJK OF LASTIG?

Dan zijn we er voor u

Maak nu kennis!
Maak kennis 4 maaltijden naar keuze voor € 18,95

Bel **085 - 90 211 90** en bestel

Heerlijke maaltijden bereid met verse ingrediënten; gezond & smaakvol
ook diëten en kleine porties

Gratis bezorg door een vaste vrijwilliger op een vast bezorgmoment
alle tijd en aandacht voor u

Geen afnameverplichting

Voor vragen kunt u mailen naar info@demaaltijdservice.nl of als u opzoek bent naar meer informatie verwijzen we u graag door naar onze website www.demaaltijdservice.nl

Scratch Muziekdagen Leiden
Donderdag 13 februari 2025
09:30-22:00 uur (overdag repetitie & 's avonds het concert)
Pieterskerk Leiden

SCRATCH

Messiah
van G.F. Händel, in de orkestbewerking van W.A. Mozart (1789)
Dirigent: Bernhard Touwen

Je zingt mee in een koor met 700 andere Messiah-liefhebbers, ondersteund door een volledig symfonieorkest

Meld je aan via www.scratchleiden.nl
Of scan de QR-code.

Tot Scratch !

Afscheid van een Perron-pionier met passie

INTERVIEW • Bijna op de dag af heeft Timo Hagendijk vijf jaar lang de functie van pionier van de missionaire pioniersplek Perron Oosterheem op zich genomen. Met volle overgave heeft hij Perron voortgetrokken, met als dankbaar resultaat dat Perron inmiddels heel duidelijk op de kaart van Oosterheem staat. Op zondag 1 december – kort voor het verschijnen van deze *Kerk in Zoetermeer* – nam Timo afscheid. Reden om hem te interviewen.

Hoe ben je pionier geworden?

‘De eerste keus was het volgen van de opleiding om leraar te kunnen zijn in het primair onderwijs. De hbo-studie Theologie volgde ik later in deeltijd. De pioniersfunctie in Oosterheem kwam tijdens het einde van die studie toevallig op mijn weg. De advertentie waarop ik reageerde sprak mij erg aan. In zo’n grote wijk waren er ook voldoende mogelijkheden om onderwijs en theologie met elkaar te verbinden. Dat is ook gebeurd. De Alphacursussen die we met het Alpha-team hebben georganiseerd bleken vanaf het eerste begin een groot succes, boven verwachting. Ook kwam er ruimte om gastlessen te mogen geven op christelijke basisscholen in Oosterheem. Ook daar toe heb

ik mij missionair opgesteld. Dat missionaire, kinderen en ouderen te laten ontdekken hoe je kunt leven als christen, delend in Gods genade, is mijn drijfveer. Vooral buiten de kerkelijke context leerde ik wat het is om pionier te zijn en hoe je mensen nieuwsgierig maakt.’

In het interview dat ‘Kerk in Zoetermeer’ met jou had in 2019, zei je: ‘Ik zoek samenwerking met bestaande maatschappelijke organisaties, die relatiegericht werken en daarbij denk ik ook aan scholen in de nabije omgeving.’ Is dat gelukt?
‘Zeker! Het is wel iets anders gegaan dan mijn eerste verwachtingen. De eerste drie maanden waren een testperiode: Is dit de goede plek voor mij? Is de Perrongemeenschap levensvatbaar genoeg? In december wist ik duidelijk dat we op beide vragen ‘ja’ konden antwoorden. Er moest wel flink opgebouwd worden. Daarbij kreeg de ver-

binding tussen Perron en de Oosterkerk altijd veel aandacht. In februari 2020 ging ds. Evert van der Ham met emeritaat. Een dragende en verbindende vaderfiguur viel weg. Vlak daarop braken de twee jaar van de coronacrisis aan en moest de pauzeknop worden ingedrukt. Niet dat ik stil gezeten heb, maar er kon veel minder. Het was een moeilijke periode, wat nog wel kon, ging door. In die tijd starten ook nieuwe activiteiten: de ontmoetingslunch werd tijdelijk een maaltijdservice en ook de Fitte Fifty’s kwamen op mijn pad. Na deze crisis heb ik mij gestort op het project Gezin-School-Kerk. Dit heeft ook geleid tot het organiseren van de Kliederkerk.

‘Veel van die activiteiten bleken gouden grepen’

Samen met de IZB – missionaire organisatie binnen de Protestantse Kerk in Nederland – heb ik nagedacht wat er nog meer kon.

We hebben zes gebieden van betrokkenheid onderscheiden. Hierbij kun je denken aan:

- het organiseren op zondag van een poppentheater,
- een identiteitsworkshop voor leerkrachten,
- een kook-, brei- en tekenclub voor kinderen,
- en we waren aanwezig op een schoolfeest met ballonnen en schmink-artiesten.

Buiten de scholen om werkten we samen met de slager tijdens Kerst of gingen we met de Spraakmakers op een bierfiets de wijk door om mensen te ontmoeten. Voor elke vorm van betrokkenheid zijn er activiteiten uitgebouwd en ontwikkeld. De kerkenraad gaf veel ruimte en toetste nieuwe ontwikkelingen. Veel van die activiteiten bleken gouden grepen.

Je hebt na vijf jaar intensief maar succesvol werk toch besloten een andere werkplek te zoeken. In de gemeenschappelijke verklaring, die jij en je vrouw samen met de voorzitters van wijkkerkenraad en taakgroep missionair van de Oosterkerk hebben ondertekend, staat onder andere dat jij en de kerkenraad uit elkaar gegroeid zijn. Wat heb je geleerd in de afgelopen vijf jaar? Wat zou je anders doen?

‘Er is inderdaad veel geleerd. Drie dingen zou ik onder de aandacht willen brengen.

- Het is een kunst om in de vele mogelijkheden van het werk niet te snel en te veel te willen en ook genoeg tijd te nemen voor God.
- Van tevoren zou helder moeten zijn: hoe zien we de identiteit van de pioniersplek in relatie tot de zendende gemeente en hoe willen we dat concreet vorm en inhoud geven?
- In de protestantse kerken is het duidelijk hoe een predikantenfunctie organisatorisch is ingebed. Maar voor een kerkelijk werker, tevens pionier, is dat allerminst duidelijk.

Ik heb gezien dat als er heldere keuzes worden gemaakt in visie, beleid en organisatie er mooie samenwerkingsrelaties ontstaan tussen de pioniersplek en de zendende gemeente.’

Timo Hagendijk werkt met ingang van december voor drie dagen in de week als leraar bij de protestants-christelijke basisschool Stella Nova in de wijk Driemanspolder. Twee dagen per week blijft hij preken schrijven, een hobby die hij al zestien jaar beoefent. Het schrijven, maar eigenlijk een hele dienst met een passende preek voorbereiden, geeft hem veel energie.

De redactie van ‘Kerk in Zoetermeer’ deed vele keren een beroep op Timo om een artikel te schrijven. Nooit liet hij het afweten en altijd waren zijn bijdragen enthousiast en inspirerend. Namens de redactie willen wij hem heel veel dank zeggen voor zijn inzet, ook die voor ‘Kerk in Zoetermeer’.

• Jan Blankespoor en Marjolijn van der Haven-Verweij
KIZ-REDACTEUREN

Dankwoord

Ondanks dat het pioniersavontuur in Zoetermeer abrupt eindigt, zijn mijn vrouw Margret en ik ontzettend dankbaar voor alle contacten die we konden leggen. Juist in deze tijd en in een plaats als Zoetermeer is het enorm belangrijk om een warme gemeenschap te zijn, waarin iedereen welkom is. Ik ben verwonderd dat God ons heeft gebruikt voor zoveel verschillende mensen en situaties. Onze dankbaarheid is ook dat Hij ons elke keer nieuwe liefde en nieuwe kracht gaf. Ook zijn we dankbaar voor allen die met ons in de afgelopen vijf jaar hebben meegeleefd en wilden samenwerken. Mijn zegenwens voor alle lezers is: ‘Ga met God en Hij zal met je zijn.’ — *Timo Hagendijk*

Timo Hagendijk: ‘Kinderen en ouderen laten ontdekken hoe je kunt leven als christen, dat is mijn drijfveer.’

CULTURELE AGENDA

Na-de-lunchconcert Oosterkerk

Muziek voor Advent en Kerst, gezongen door het Christelijk Mannenensemble Zoetermeer. Bekende kerstliederen om mee te zingen en van Kodaly ‘Ave Maria’, van Palestrina ‘Alzo lief’ en van Dubois ‘Adoramus’. Met Johan van Oeveren als dirigent en pianist.

10 december, 13.30-14.00, Oosterheemplein 320; *deurcollecte*

Lunchpauzeconcerten

11 december Trio Equilibrium – hobo, fagot & vleugel

18 december Kerstconcert: Ronald de Jong – orgel

12.45-13.15, Dorpsstraat 59, *deurcollecte W herbergoudekerk.nl*

Carillonconcert ‘Advent’

Beiaardier Johan van Oeveren speelt ‘Advent’ op het carillon bovenin de toren van de Oude Kerk. Hoofdthema is het bekende ‘Nun komm, der Heiden Heiland’, in diverse uitvoeringen van verschillende componisten van middeleeuwen tot hedendaags.

14 december, 12.00-13.00 uur, buiten te beluisteren in Dorpsstraat of naastgelegen Wilhelminapark *W herbergoudekerk.nl*

Kerstconcert Vocabella en Belles Voix

Het Kamerkoor Vocabella en het CKC vrouwenkoor Belles Voix slaan de handen ineen voor een sfeervol Kerstconcert op zaterdag 14 december in de Oude Kerk. Beide koren verzorgen hun eigen optredens en zullen ook gezamenlijk zingen. Het belooft een prachtige middag te worden met werken van onder andere Rutter, Britten, Holst en Bassano.

14 december, 15.00 uur, Oude Kerk; € 12, aan de kerk of via *W ckc-zoetermeer.nl* — CKC & Partners

Kerstconcert Christelijk Mannenensemble

Op woensdagmiddag 18 december geeft het Christelijk Mannenensemble Zoetermeer o.l.v. Johan van Oeveren een sfeervol kerstconcert in de Oosterkerk. Fluitensemble Multisono werkt mee evenals de Zoetermeerse pianiste Antoinette Lammers. Op het programma staan stukken uit ‘Messiah’ van Händel, het bekende ‘Panis Angelicus’ van César Franck en mooie kerstliederen. Multisono brengt onder meer ‘Mary, did you know’, ‘Bercuse’ en ‘Slow Fox’.

18 december, 15.00 uur, Oosterheemplein 320; € 10 via *cmz&ziggo.nl* of aan de zaal; koffie na afloop

Beth & Flo in kerstsfeer

Een Regenboogconcert op z’n Beth & Flo’s, inclusief een tinkelende Jingle Bells met twintig vingers op één piano. Muziek van Brahms, Dvořák, Gershwin en andere componisten die niet misstaan onder de kerstboom. Een levendig concert door twee klassiek geschoolde pianistes, die een brug slaan tussen de concertzaal en het theater. Klassieke muziek op hoog niveau gecombineerd met sprankelende liedjes, fysiek theater en een flinke dosis humor.

18 december, 20.15 uur, De Regenboog, Nathaliegang 265; € 16,50 / tot 25 jaar € 5 / Zoetermeerpas: gratis; tijdig reserveren via *W regenboogmuziek.nl*

Kerstconcert HOPE door Sprinter Singers

Inmiddels traditiegetrouw geven The Sprinter Singers samen met een flink live orke(r)st twee kerstconcerten: op zaterdag 21 december om 15.00 en 20.00 uur in de Oosterkerk. In het stuk ‘HOPE, a gospel christmas celebration’ en de overige nummers hoor je van alles terug, van ballads tot toonnummers en ook herkenbare melodieën maar dan net even anders. Er is medewerking van soliste Suzanne Sanders, het koor staat onder leiding van les Roos en Émile Chappin leidt het orkest.

21 december, 15.00 / 20.00 uur, Oosterheemplein 320; € 15 / t/m 12 jaar € 10 *W thesprintersingers.nl* of T 06-2457 6611

Volkskerstzang ‘Samen Kerst’

Ook dit jaar organiseren de Oude Kerkgemeente en de Morgenstergemeente de jaarlijkse Volkskerstzang in de Oude Kerk van Zoetermeer! Het thema is ‘Samen Kerst’. Voor zaterdagavond 21 december nodigen we iedereen uit om samen traditionele en bekende kerstliederen mee te komen zingen. Deze volkszang begint om 19.30 uur. Ds. Molenaar zal ons in een toegankelijke meditatie meenemen in de boodschap van Kerst. Nodig gerust je collega’s, burens en vrienden uit om ‘Samen Kerst’ te vieren.

21 december, 19.30 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59 *W oudekerkgemeente.nl* en *morgenstergemeente.nl*

Alle culturele activiteiten met toelichting staan ook op www.kerkinzoetermeer.nl

Kerst, gezegd en gezongen

Zondagavond 22 december wordt er een Festival of Lessons and Carols gehouden in de Oude Kerk. In deze viering worden lezingen (Lessons) over het Christusfeest afgewisseld met kerstliederen (Carols), met zowel samenzang als koorwerken. Aan dit Festival werken mee het Projectkoor Oude Kerk, dirigent Arjen Uitbeijerse uit Moordrecht, organist Geurt van Lagen van de Oude Kerk, en ds. Wim de Bruijn uit Bleiswijk. Kom en beleef het mee!

22 december, 20.30 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59, ingang via De Herberg *W oudekerkgemeente.nl*

‘Met Bach het jaar uit’

Zaterdagmorgen-koffieconcert met Ronald de Jong op orgel. Op het programma staat onder meer het monumentale Preludium en Fuga in c kl. terts en het trio ‘Jesus Christus, unser Heiland’ van Johann Sebastian Bach (1685-1750). Vanaf 10.30 uur is er koffie en thee en een toelichting op het programma.

28 december, 11.00 uur, Oude Kerk, Dorpsstraat 59; kaartverkoop contant bij entree: € 10 / t/m 17 jaar gratis / € 7 voor 65+ / korting voor donateurs *W herbergoudekerk.nl*

KUNST IN DE OUDE KERK

Peter Stolk met landschapsschilderijen

WISSELEXPOSITIE • Vanaf vrijdag 6 december t/m eind januari exposeert Peter Stolk een tiental landschap-aquarellen in de foyer van De Herberg van de Oude Kerk, Dorpsstraat 59. Deze kleinschalige expositie is te bezichtigen tijdens wekelijkse openingstijden van de kerk:

elke dinsdag 10.00-12.00 uur bij het Inloophuis
elke vrijdag 14.00-15.30 uur tijdens Open Kerk
elke zondag zo rond 11.30 uur na de kerkdienst en vaak ook bij de lunchpauzeconcerten.

De schilderijen zijn te koop; beschrijving met prijzen en informatie over de beeldend kunstenaar vindt u aangegeven. W herbergoudekerk.nl, oudekerkgemeente.nl, peterstolkkunst.nl

PERSPECTIEF

In de Perspectief-rubriek wordt steeds een bijbeltekst belicht, gewoonlijk gekozen uit het leesrooster van Taizé ‘Elke dag de Bijbel open’.

‘Zon van de gerechtigheid, verlicht ons’

Jezus zegt: Ik ben het licht voor de wereld.
Wie mij volgt loopt nooit meer in duisternis,
maar heeft licht dat leven geeft.
Johannes 8:12

De Universiteit van Utrecht, mijn Alma Mater, heeft sinds haar oprichting in 1636 als motto: ‘Sol iustitiae, illustra nos’ – ‘Zon van de gerechtigheid, verlicht ons’, gesymboliseerd in het logo met de zon. Die zon is Christus en veel liederen in de Advent bezingen Hem als het Licht der wereld.

Kom tot ons, de wereld wacht,
Heiland kom in onze nacht,
Licht dat in de nacht begint ...

De zonne voor wier stralen
het nacht’lijk duister zwicht,
en die zal zegepralen,
is Christus, ‘t eeuwig licht!

Juist als de donkerste tijd van het jaar begint te kantelen, zingt de Kerk in alle toonaarden van Hem die Licht uit Licht is. ‘Verlicht ons.’ Dat is een passend gebed voor de Advent, vanouds een tijd van inkeer en verwachting. We bidden dat alles helder zal worden en aan het licht komt. Zo kun je bidden om verlichting voor alle mensen die deze weken om je heen zijn. Verlicht hen, zodat het licht op hun gelaat mag vallen. Dat ze zich kunnen ontworstelen aan de donkere schaduwen die hen bang maken, en in plaats daarvan hun hoofd hoopvol opheffen naar de hemel. Christus, Zon van de gerechtigheid, verlicht hen en ons allemaal, opdat onze blik niet weer omlaag gaat en verdwaalt in de duisternis die ons zomaar kan overvallen. Wat als alle zekerheden wegvallen, het donker wordt? Kinga Bán, te vroeg gestorven, zingt erover in het lied ‘Het Licht’, een raak nummer met rapper Damascus.

Alles, alles stort in, het verdwijnt.
Wanneer het stof is neergedaald,
zie ik wat overblijft.
Het licht, het licht, het licht dat nooit verdwijnt.
Het licht, het licht, dat altijd op mij schijnt.

ds. Pieter Baas
PREDIKANT OOSTERKERK

In deze afbeelding neemt Christus de plaats in van de zonnegod – Sol Invictus – uit de Romeinse wereld. Met een zonnekroon in de zonnestrijdwagen van Apollo-Helios krijgt hij de titel ‘Zon van de gerechtigheid’ toebedeeld.

LEESROOSTER

Elke dag de Bijbel open

Deze dagelijkse bijbelteksten worden tijdens het middaggebed in Taizé gelezen. De verwijzing geeft een wat langere tekst aan. Het hele leesrooster voor deze maand kunt u downloaden van www.kerkinzoetermeer.nl

ZON. 15 DECEMBER Lucas 3:10-18
Johannes de Doper zei tot de mensen: Wie twee stel onderkleden heeft, moet delen met wie er geen heeft, en wie eten heeft moet hetzelfde doen.

MA. 16 DECEMBER Zacharia 8:7-8
Dit zegt de Heer: Ik zal mijn volk bevrijden uit het land waar de zon opkomt en het land waar de zon ondergaat. Zij zullen mijn volk zijn en ik hun God, in onwankelbare trouw.

DI. 17 DECEMBER Efeziërs 1:3-10
Gezegend zij de God en Vader van onze Heer Jezus Christus, die ons met talrijke geestelijke zegeningen heeft gezegend.

WO. 18 DECEMBER 2 Korintiërs 1:18-22
Paulus schreef: Jezus Christus was niet iemand die ja zei en nee bedoelde. Hij belichaamt het ja.

DO. 19 DECEMBER Johannes 8:12
Jezus zegt: Ik ben het licht voor de wereld. Wie mij volgt loopt nooit meer in de duisternis, maar heeft licht dat leven geeft.

VR. 20 DECEMBER Lucas 1:39-56
Maria zei: Wie honger heeft overlaadt de Heer met gaven, maar rijken stuurt hij weg met lege handen.

ZA. 21 DECEMBER 2 Petrus 1:19-21
U doet er goed aan uw aandacht altijd op de woorden van de profeten gericht te houden, als op een lamp die in een donkere ruimte schijnt, totdat de dag aanbreekt en de morgenster opgaat in uw hart.

ZON. 22 DECEMBER Lucas 1:39-45
Elisabet zei tot Maria: Gelukkig is zij die geloofd heeft dat de woorden van de Heer in vervulling zullen gaan.

MA. 23 DECEMBER Jeremia 33:14-16
De dag zal komen – spreekt de Heer – dat ik de belofte die ik mijn volk heb gedaan, gestand zal doen. Ik zal een rechtmatige telg laten ontspruiten, die recht en gerechtigheid zal handhaven.

STALVIERING OP KERSTAVOND

Ga je mee op zoek?

DELEN IN HET LICHT • Aan de rand van de stad Zoetermeer staat een stal. Buiten tussen koeien, geiten en ezels in het donker klinkt muziek. Het is Kerstavond. Daar onder de sterrenhemel komen mensen met hun lichtje, op zoek naar een groter Licht. Samen kerstliedjes zingen en luisteren naar het verhaal over mensen die lang geleden ook op zoek gingen.

Sinds een jaar of tien is de Stalviering een begrip in Zoetermeer-Zuid. De organisatoren ds. Els van der Wolf, Charlotte Prent en Martijn Pastink vertellen wat het inhoudt. ‘We zijn begonnen in Stal Dijks-hoorn, tussen de strobalen. Later kwamen we terecht in de Balijhoeve helemaal aan de rand van de stad. Juist een stal is een goede plek om Kerst te vieren, net als toen in Bethlehem. We gaan de wijk in met het kerstevangelie.’

Geen drempels

‘Deze sfeervolle viering heeft geen drempels en is bedoeld voor iedereen: mensen uit de buurt, jonge kinderen, iemand die niet zo vertrouwd is met de kerk. De grote kerstster hangt bovenin, in de nok van de stal.

Het kerstverhaal wordt verteld en we vieren de geboorte van Jezus Christus. We zingen traditionele kerstliedjes onder begeleiding van een muziekgroep. Dat klinkt zo mooi buiten in het donker en zo leuk als je de geluiden van de dieren van de kinderboerderij hoort.’

‘Je voelt de warmte’

‘Onze motivatie is om de warmte van Kerst over te brengen aan ieder die ernaar verlangt. Het mooiste verhaal te vertellen: dat God als een Kind zo dicht bij ons in deze wereld is gekomen. We hopen dat het kerstevangelie ons aanzet om te doen wat goed is en Licht brengt te midden van alles wat donker is. Zomaar aanschuiven, soms een beetje op de achtergrond in het donker en

toch delen in het Licht. Ook al is het koud, je voelt de warmte. Na afloop letterlijk met de warme chocomelk en glühwein.’

Fakkeldrager

‘We zijn ook wel eens op kerstavond met fakkels in optocht van de stal naar de kerk gelopen. Graag willen we het eeuwenoude verhaal nog heel lang blijven doorgeven, als een fakkeldrager. Het is wel een uitdaging om open te staan voor nieuwe ontwikkelingen en om een traditie steeds weer als nieuw te brengen. Samen muziek maken dicht bij de mensen, dat blijft geweldig. Wil een koor een keer met ons meedoen of heb je andere ideeën? Kom er maar mee! We vinden het mooi dat de gemeente Zoetermeer en de mensen van de Balijhoeve ons initiatief steunen. Dit contact is heel waardevol. Allemaal welkom in de stal!’

Irene de Geus-Haasbroek
KIZ-REDACTEUR

UITGELEZEN

In deze 8e jaargang van Kerk in Zoetermeer worden de boekrecensies in de rubriek UITGELEZEN verzorgd door leden van leesclubs en leeskringen in Zoetermeer.

Leven ‘in het schemer’ van de maatschappij

Schrijver Jaap Robben (1984) is veelzijdig getalenteerd. Hij is naast schrijver ook dichter, vertaler en een graag geziene gast op festivals en televisie om zijn werk op smakelijke wijze voor het voetlicht te brengen. Inmiddels heeft hij verschillende prijzen gewonnen. Zijn laatste roman *Schemerleven* is bekroond met de Vlaamse Confituur Boekhandelsprijs 2023.

Jaap Robben, ‘Schemerleven’,
2020, Amsterdam: De Geus,
316 bladzijden, € 23,99

Frieda Tendeloo is een 81-jarige vrouw. Zij is onlangs onverwachts weduwe geworden van haar man Louis. Frieda is met hulp van haar zoon Thomas en zijn vrouw Nadine verhuisd naar een woonzorgcentrum waar ze enorm moet wennen. Alles in haar leven is haar op dat moment nog vreemd. Dit raakt aan de tragische verliesmomenten in haar leven die haar plotseling overspoelen. Deze verliesmomenten kenden gevoelens van eenzaamheid. In haar jonge jaren zorgde dat voor een leven ‘in het schemer’ van de maatschappij. We keren samen met Frieda terug naar maart 1963, het jaar waarin de Waal voor het laatst dichtvriest. Daar op het ijs ontmoet ze de iets oudere getrouwde Otto Drehmann. Ze worden stapelverliefd op elkaar en genieten van de momenten dat ze samen kunnen zijn. Tot het ‘noodlot’ toeslaat en Frieda een kindje verwacht.

Die ‘schande’ heeft haar veel gekost. Zij heeft hier zestig jaar over gezweven. Nu is het tijd om dit trauma te verwerken en op zoek te gaan naar wat ze verloren is. De korte hoofdstukjes wisselen af tussen vroeger en nu, waardoor Robben spanning weet op te bouwen en je meeneemt naar een aangrijpende climax. Zijn talent laat hij zien in de levensechte dialogen en communicatiestoornissen die ontstaan tussen Frieda en haar zoon en schoondochter, die van haar verleden niets weten. Opmerkelijk is de prachtig ingetogen schrijfstijl. Er wordt geen woord te veel gezegd. Zonder sentimentaliteit worden gedachten en gevoelens schitterend verwoord. Een verborgen en wat mij betreft een schokkende geschiedenis wordt behoedzaam blootgelegd. Een opmerkelijke tijdtkening van de beginjaren zestig. Warm aanbevolen!

Hanneke von Meijenfeldt
LEESCLUB ROKKEVEEN

Vanaf 1 december branden we steeds een stukje van de adventskaars,
om zo Kerst dichterbij te zien komen. Ik geef me op voor een gelegenheidskoor in de kerk
om de liederen heerlijk vaak te kunnen zingen. De jonge kinderen in de klas vertel en speel ik
het kerstverhaal, om ze iets mee te geven. Kerst vraagt van me om te kijken naar het kleine,
het kwetsbare, en daarop te reageren. Goede Kerst! — Geertje van Essen